Regio Midden-Holland

Postbus 305
2800 AH GOUDA
www.regiomiddenholland.nl

Gemeente Bodegraven-Reeuwijk
T.a.v. de leden van de gemeenteraad
Postbus 401
2410 AK Bodegraven

Datum 15 april 2026
Contactpersoon KJE Sleeking
Telefoonnummer (06) 43385097
E-mailadres ksleeking@regiomiddenholland.nl

Uw kenmerk
Ons kenmerk
Bijlage(n) 1

Onderwerp Programmabegroting 2027-2030

Geachte leden van de gemeenteraad,

Namens het dagelijks bestuur doe ik u hierbij de ontwerp programmabegroting 2027-2030 van Regio Midden-Holland toekomen (bijlage 1). Graag stellen wij u tot 27 juni 2026 in de gelegenheid om een zienswijze op deze begroting in te dienen. Het Algemeen Bestuur zal op 8 juli 2026 besluiten over de vaststelling van de begroting.

Vooraf
In 2023 is een onderzoek naar de bestuurlijk regionale ecosystemen in regio Midden-Holland (Bestuurlijk Regionaal Ecosysteem (BRE) Midden-Holland) afgerond. Dit onderzoek is uitgevoerd door bureau Berenschot in samenwerking met de Rijksuniversiteit Groningen. De uitkomsten laten zien dat regio Midden-Holland er goed voor staat, maar tegelijkertijd ook voor een kantelpunt staat. Op basis van de inhoudelijke opgaven, georganiseerde randvoorwaarden en het draagvlak voor samenwerking bestond er, volgens de onderzoekers, een kans om meer concrete resultaten te behalen door aanvullende capaciteit in te zetten.

Bureau Berenschot heeft in 2024 vervolgens een voorstel uitgewerkt om de samenwerking verder in te richten. Geconstateerd wordt dat de gemeenten binnen de regio elkaar goed weten te vinden en het schaalniveau van Midden-Holland toegevoegde waarde biedt voor partners zoals de Provincie Zuid-Holland. Echter, om de samenwerking verder te ontwikkelen en een serieuze gesprekspartner te zijn voor zowel de provincie als het Rijk, is een intensivering van de samenwerking noodzakelijk. Mede op basis van dit advies hebben de raden in 2024 ingestemd met een structurele versterking van 5,5 fte voor de benodigde uitvoeringskracht, strategische positionering en lobby.

In het Berenschot rapport staat een voorstel opgenomen tot het inrichten van een regiobureau. Om dit verder uit te werken is eind 2024 een stuurgroep opgericht en een kwartiermaker aangesteld. Deze heeft in samenspraak met de stuurgroep, een plan van aanpak opgesteld waarin de stappen en middelen zijn beschreven die nodig zijn om de vorming van het regiobureau te realiseren. Dit betreft onder andere het ontwerpen van een governance en organisatie, een voorstel voor programma's en voorbereiding van de benodigde besluitvorming om dit te realiseren. De afgelopen periode zijn mooie stappen gezet.

Stand van zaken

Bijgaande begroting is vanwege de doorontwikkeling van Regio Midden-Holland anders dan de begrotingen van afgelopen jaren. De reden hiervoor is dat met de vorming van het regio bureau (per 1 maart 2026 gevestigd aan Thorbeckelaan 5 in Gouda) er vanaf het begrotingsjaar 2027 gewerkt wordt vanuit een Strategische Agenda als inhoudelijk kader.
De Strategische Agenda geeft aan dat de gemeenten elkaar nodig hebben om massa en slagkracht te creeeren richting partners en naar alle windstreken om zo het voorzieningenniveau op peil te houden, ruimtelijke vraagstukken zo aan te pakken dat de som meer is dan de optelsom der delen, bij het aantrekken van talent en opleiden van gekwalificeerde arbeidskrachten, bij bereikbaarheidsopgaven en het versterken en benutten van het OV en bij het realiseren van recreatieruimte.

Daarnaast zit Midden-Holland vast in een patroon. Een stormachtige groei aan vooral de westkant van de regio, jaren bouwen en ontwikkelen voor een bovenregionale vraag, veelal auto-georiënteerd waardoor alles afhangt van infrastructuur die knelt, energie die er niet is en voorzieningen die weglopen uit het landelijk gebied. De bodem daalt, het wegennet zit vol en de samenhang tussen wonen, werken en leven is dunner geworden.
Een manier om die knoop te ontwarren is nabijheid. Dit is een ruimtelijke keuze: functies dichter bij elkaar plannen en OV bereikbaar maken zodat de regio minder afhankelijk wordt van grote infrastructuuroplossingen. Dat begint bij woningbouw. Als je anders bouwt, gemengder, meer gericht op de eigen behoefte van de regio en integraal met functies als werken en voorzieningen, levert dit minder druk op het mobiliteitssysteem. De druk verleggen betekent minder bouwen voor de Randstad in de westzijde en meer gericht bouwen in de zuidkant van Midden-Holland.
Goed frequent OV en een degelijke fietsinfrastructuur verbinden functies met elkaar. Als bestemmingen dichter bij elkaar liggen, wordt de fiets en het OV een logische keuze in plaats van een gedwongen alternatief.
Datzelfde geldt voor de economie. Midden-Holland heeft een sterk eigen MKB, een maakindustrie met potentie, food, bouw, zorg. Als deze sectoren worden versterkt en goed bereikbaar zijn, houdt de regio eigen talent vast en trekt ze (circulaire) bedrijvigheid aan die past bij wat er al is. Custom Made is het verlengde van de ruimtelijke koers: werk dat past bij de regio, op locaties die passen bij de bodem en de bereikbaarheid.
Regio Midden-Holland waar functies dicht bij elkaar liggen heeft ook voorzieningen nodig dicht bij bewoners, en groen dat bereikbaar is vanaf de voordeur. Beide staan onder druk. Voorzieningen kunnen niet meer per gemeente afzonderlijk worden georganiseerd, de schaal is te klein en de druk te groot. Regionaal delen en spreiden is de manier om het voorzieningenniveau op peil te houden, zeker in kleinere kernen. Datzelfde geldt voor groen: een samenhangend netwerk van groen en water dat stad en land verbindt is niet alleen prettiger voor bewoners maar helpt ook bij klimaatadaptatie en natuurherstel. Voorzieningen en groen zijn in dat opzicht twee uitwerkingen van hetzelfde principe: een regio Midden-Holland die aantrekkelijk wonen aanbiedt.
Energie en klimaat zijn de randvoorwaarden die dit alles mogelijk maken, of onmogelijk. Netcongestie blokkeert nu al woningbouw en bedrijvigheid. Bodemdaling maakt bouwen op veel plekken complex en kostbaar. Maar beide zijn ook kansen: een decentraal energiesysteem dat vraag en aanbod lokaal koppelt past precies bij een regio die inzet op nabijheid, en innovatief bouwen op slappe bodems kan een Midden-Hollandse expertise worden die de regio op de kaart zet.
Deze regionale koers vraagt ook om stoppen met een aantal dingen. Bouwen puur voor bovenregionale aantallen zonder samenhang tussen functies maakt de knoop strakker in plaats van losser. En een agenda die alles tegelijk wil is geen agenda. Kiezen betekent ook loslaten.

Begroting

1. Voor de berekening van de inwonersbijdrage per deelnemer 2027 is:
    a. op basis van de in de gemeenschappelijke regeling voorgeschreven richtlijn de inwonersbijdrage bepaald door de inwonersaantallen van 1 januari 2025 (CBS data) te vermenigvuldigen met de berekende bijdrage per inwoner.
    b. de bijdrage per inwoner (2026) op basis van de FKGR ((Financiële kaderstellingen voor gemeenschappelijke regelingen Hollands-Midden) met 3,75% geïndexeerd.
    c. in de meerjarenraming uitgegaan van een gelijkblijvend inwoneraantal.

2. De overige bijdragen is op basis van de huidige kennis en ontwikkelingen ingeschat.

3. De financieringsfunctie; creditrente bankrekeningen is onder verrekening van de overige bankkosten en kapitaallasten ingeschat.

4. De (bijkomende) loonkosten en overheadkosten betreffen de kosten voor in totaal 12,5 fte. Van deze fte's heeft 7 fte betrekking op medewerkers die tot en met het begrotingsjaar 2025 / 2026 een dienstbetrekking hadden bij de deelnemende gemeenten. De overige 5,5 fte komt voort uit het bestuurlijke besluit om de Regio Midden-Holland structureel te versterken voor de benodigde uitvoeringskracht, strategische positionering en lobby.

   De arbeidsovereenkomsten van de medewerkers die bij de deelnemers een dienstbetrekking hebben worden uiterlijk per 1 januari 2027 door de Regio Midden-Holland overgenomen. De daaruit vloeiende loonkosten zijn als budget aan de (bijkomende) personeelskosten toegevoegd. De toegerekende overheadkosten is aan het budget apparaatskosten, accountantskosten, doorberekende kosten en (overige) personeelskosten toegevoegd.

5. In 2027 zal éénmalig ten laste van de bestemmingsreserve "Doorontwikkeling Regio Midden-Holland" een korting van 50% worden verleend op de door het bestuur vastgestelde 35% overheadkosten. Deze overheadkosten zijn gerelateerd aan het personeel dat vanuit de deelnemende gemeenten per 1 januari 2027 in dienst van de Regio Midden-Holland zal treden. In deze begroting wordt rekening gehouden met een onttrekking van € 147.811,-.

Wij verzoeken u uw zienswijze op de programmabegroting 2027-2030 uiterlijk 27 juni 2026 aan ons kenbaar te maken, bij voorkeur per mail via ksleeking@regiomiddenholland.nl

Met vriendelijke groet,
de directeur-secretaris,

drs. K.J.E. Sleeking MBA

Bijlage:
-ontwerp programmabegroting 2027-2030 van Regio Midden-Holland